

Bilag 1.

Udvalgets skriftlige spørgsmål til arbejdsministeren og svarene*) herpå.

Udvalgets spørgsmål 1:

Udvalget udbeder sig en beskrivelse af den islandske ordning og en vurdering af dens funktion.

Svar:

Der henvises til vedlagte skrivelse af 23. marts 1971 fra det islandske socialministerium og de i denne skrivelse nævnte skrivelser af henholdsvis 16. februar 1971 og 8. marts 1971 fra Arbejdernes Landsorganisation og Islands Arbejdsgiverforening. Endvidere vedlægges en oversættelse af den islandske lov nr. 60 af 29. marts 1961 om lige løn for kvinder og mænd.

Udvalgets spørgsmål 2:

Agter ministeren at tage skridt til indførelse af ligeløn inden for omsorgsarbejdet, jfr. forhandlingerne ved 1. behandling af forslaget?

Svar:

a) Socialministeriet har oplyst, at de ved statens åndssvageforsorg beskæftigede kvindelige medarbejdere er ansat enten som tjenestemænd (eller på tjenestemandslignende vilkår) eller i henhold til kollektive overenskomster. De kvindelige tjenestemænd har samme lønningsvilkår som deres tjenestemandsansatte mandlige kolleger i tilsvarende stillinger.

De faglærte eller i øvrigt faguddannede overenskomstansatte kvinder aflønnes i henhold til diverse overenskomster, efter hvilke lønnen afhænger af medlemskab af en faglig sammenslutning, der optager både mænd og kvinder, der ifølge samtlige disse overenskomster oppebærer lige løn. Åndssvageforsorgen er ikke part i nogen overenskomst (omfattende både mænd og kvinder), hvor efter mænd og kvinder lønnes forskelligt.

Igennem en længere årrække har der mellem åndssvageforsorgen og henholdsvis Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark, Husligt

Arbejderforbund og Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund været overenskomster om løn- og arbejdsvilkår for uaglærte henholdsvis kvindelige og mandlige medarbejdere ved åndssvageforsorgens institutioner i og uden for hovedstadsområdet. Disse overenskomster har været grundlaget for ansættelse og aflønning af samtlige ufaglærte, overenskomstlønnede medarbejdere ved forsorgen uanset medlemskab af disse forbund.

De nævnte overenskomster indgås for perioder af 2 år ad gangen og således, at der forud for hver overenskomstfornyelse føres overenskomstforhandlinger mellem åndssvageforsorgen og vedkommende fagforbund under medvirken af ministeriet for statens lønnings- og pensionsvæsen.

b) Ved overenskomsterne med de 2 fagforbund for kvindelige arbejdere fastlægges løn- og arbejdsvilkår for samtlige ved forsorgen beskæftigede ufaglærte kvinder uanset deres arbejdes (plejearbejde, køkkenarbejde, rengøring m. v.) karakter, ligesom løn- og arbejdsvilkår for samtlige ved forsorgen beskæftigede ufaglærte mænd fastlægges ved overenskomsterne med Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund. Overenskomstforhandlingerne med disse fagforbund har — som overenskomstforhandlingerne inden for statens øvrige „mindre virksomheder“ — stedse været ført på tidspunkter, hvor overenskomstforhandlingerne er afsluttet ikke blot på det private arbejdsmarked, men også for så vidt angår statens større virksomheder, såsom statsbanerne, postvæsenet etc. Ved de for de større virksomheder afsluttede overenskomster har hovedspørgsmålene fundet deres løsning, ligesom lønniveauet principielt er blevet lagt, således at de efterfølgende forhandlinger ikke åbner mulighed for drøftelser af fundamentale spørgsmål såsom ligeløn, men kun for forhandling om særkrav, som forbundene har rejst på de ved åndssvagefor-

*) Bilag til svarene findes på siderne 14-23.